

Cesta

11
2012

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Večerní modlitba	3
Proč se říká, že... ..	4
Rok pod nebem	5
Co je to za den?	6
Setkání	7
Ta naše květena - česká? 19	8
David a Goliáš	10
Doma	12
Soutěž o tři knihy	14
Písnička - Já v srdci radost mám	15
Vaše obrázky	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 102
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Úřad Ústřední rady CČSH, Praha.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 2635/15,
 Praha 9 - Horní Počernice, tel.: 234 092 811
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: M. Nováková, archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Dobrý Stvořiteli,
usíná kraj celý,
jenom hvězdy z výše
hledí na mne tiše.

Požehnej mi, Pane,
ať má duše plane
světlem tvého díla
jako hvězda bílá.

Miroslav Matouš

9. Neštěstí na ně udeřilo jako egyptská rána

Už jste se někdy s tímto přirovnáním setkali? Většina lidí určitě tuší, co to egyptské rány byly. Že tak Bůh Hospodin ukazoval Egyptánům a především jejich tvrdohlavému faraonovi svou moc. Faraon tvrdošíjně odmítal Mojžíšovu žádost, aby propustil Izraelce z otroctví. A tak na egyptský lid přicházela jedna pohroma za druhou. Celkem jich bylo deset.

Vzpomenete si, jaké rány Egypt postihly? Celé vyprávění najdete ve Druhé knize Mojžíšově (říká se jí také Exodus, což znamená odchod velké skupiny lidí – v tomto případě právě Izraelců z Egypta) v 7. - 12. kapitole.

Jako první to bylo zkažení vod – voda v Nilu se proměnila v krev. Když si uvědomíme, jak nepostradatelným zdrojem vody k pití i zavlažování je pro Egypt Nil, pochopíme dosah celé pohromy. Následovaly však další rány – země byla postupně zamořena žábami, komáry a mouchami. Všechny dobytek zachvátil mor a brzy onemocněli i lidé – hnisavými neštovicemi. Pokud ještě náhodou zbyla na polích nějaká úroda, spolehlivě ji zničily další dvě rány – krupobití a nájezd kobylek. Faraon se však zatvrdil a stále nechtěl ustoupit. Zdeptaný lid postihla další rána – třídní černočerná tma. Ani to však nepomohlo. Teprve po poslední ráně, té nejhorší, faraon ustoupil, protože ta postihla i jeho osobně: vše prvorozené muselo zemřít, i faraonův nejstarší syn. Egyptané se Hospodina báli, když viděli jeho moc, proto Izraelcům ochotně dávali na

cestu své šperky.

Nikdo z nás by takové pohromy určitě zažít nechtěl. Proto se snažme Hospodina nerozhněvat!

Jana Krajčířiková

Ocún

Listí ještě neopadlo,
na záhonu kvítí zvadlo,
ztichl bzukot včel,
trávník osiřel,

na něm něžné ruce spíná,
na nebe se rozpomíná
krásný panáček,
malý naháček.

Bříza

Bříza, bříza, břízka malá
do vlasů si zlatku dala.
Jednu, druhou, pátou,
už má hlavu zlatou.

Vítr fouká, vichr duje,
bříza zlatky rozhazuje.
Všechny, všechny spadnou.
Nebude mít žádnou.

Balvan

Nehybný a němý
sedí pevně v zemi
kámen jako velká hlava,
mechem obrostlá a tmavá.

Ptáci balvan dobře znají,
rádi na něm usedají.
V zimě místo nich
pokrývá jej sníh.

Miroslav Matouš

Začala válka, v naší zemi vládli němečtí nacisté. 28. října 1939, v den výročí vzniku samostatného československého státu, se proti nim zvedla vlna odporu, která však byla krutě potlačena. Při demonstraci byl zraněn student Jan Opletal (na obrázku), který na následky zranění 11. listopadu zemřel. O čtyři dny později se jeho pohřeb změnil v další demonstraci, především českých studentů, proti našim utlačovatelům. Reakcí bylo uzavření všech vysokých škol, poprava devíti studentů a více než tisíc dalších bylo odvezeno do koncentračních táborů. O dva roky později byl tento den vyhlášen Mezinárodním dnem studentstva.

O padesát let později si studenti chtěli tuto událost připomenout, a proto se sešli v Praze na Albertově. V rukou drželi květiny a plánovali průvod na Vyšehrad, ke hrobu Karla Hynka Máchy. Také oni byli nespokojeni s lidmi, kteří v naší zemi v té době vládli, s komunisty. Nebyla sice válka, ale neměli jsme ani svobodu. Nebylo možné říkat, co si myslíme. Kdo se nepodřídil, byl potrestán. Také tito studenti, ačkoliv sami nikoho nenapadli, byli večer, při cestě z Vyšehradu, na Národní třídě obklíčeni vojáky. Studentů bylo několik tisíc a neměli kam utéct. Vojáci je začali surově bít.

Když se to dozvěděli ostatní, jako první herci z okolních divadel, zvedla se vlna solidarity se studenty. Byla vyhlášena stávkou studentů a herců, ke které se přidávali další a další lidé. Tak začala sametová revoluce, která ukončila vládu komunismu v naší zemi.

Víte, který den si tohle všechno připomínáme? Věřím, že ano. Pro vás, děti, je to už historie, kterou jste nezažily. Je však třeba si ji neustále připomínat, aby se nemohla znovu opakovat.

Jana Krajčířiková

Stála potichu nad malým náhrobkem a po tvářích jí stékaly slzy. Když však spatřila tu malou holčičku, její žal ji zcela přemohl. Propukla v zoufalý pláč a zlomeně usedla na chladný kámen, obličej v dlaních.

„Proč pláčeš?“

Zvedla hlavu a usazenými očima spatřila holčičku, jak si ji zvědavě prohlíží. „Víš,“ utřela si oči, „umřelo mi miminko, taky holčička, dnes by byla asi tak velká jako ty...“ Další přívál pláče.

„Tak to se nemusíš bát,“ prohlásila dívka. „Moje maminka se o ni v nebi určitě dobře stará. Já jí sem chodím povídat, co je nového. Babička si mezitím nakoupí. Já se na maminku nepamatuju, tak někdy nevím, co jí mám říkat, ale je tu hezky, tak sem chodím docela ráda.“ Holčička se rozhlédla po hřbitově a když ji mladá žena napodobila, musela uznat, že už jí to místo nepřipadá tak smutné a pochmurné jako dřív.

„Jak se jmenuješ?“ zeptala se. „Já jsem Tereza.“

„Já jsem Monika, ale říkají mi Monča,“ odpověděla holčička a usedla k Tereze na náhrobek. „Opravdu se o svoje děťátko neboj. Babička říká, že v nebi je to fajn. A moje máma tam aspoň není sama, když já jsem ještě tady. A my dvě bychom se taky mohly kamarádit, chceš?“

„No jasně,“ usmála se Tereza.

„Koukej, tamhle už jde moje babička!“ najednou vyskočila Monča. Naproti jí šly už ruku v ruce.

Jana Krajčířiková

19. Řepík

Řepíky (*Agrimonia*) čítají od 12 do 15 druhů vytrvalých rostlin a spadají do čeledi růžovitých. Pocházejí z mírných pásem severní polokoule a z hor v tropech, zejména tedy z Evropy, Asie a Severní Ameriky; jeden druh se objevuje také v Africe. Jsou vysoké od půl metru do dvou metrů, poznáte je podle žlutých kvítků. K léčení se řepíku používalo už ve starověku, ve středověku měl pověst kouzelné rostliny; připisovala se mu např. moc léčit střelné rány z muškety nebo zbavit člověka čarodějnictví. Méně odvážné názory mu přisuzovaly schopnost léčit nespavost, a tak se milým řepíkem nacpávaly polštáře.

Řepík vonný (*Agrimonia procera*) je 50 až 200 cm vysoká trvalka. Lodyha tuhá, přímá, v horní části často větvená, oblá, olistěná, chlupatá. Listy přetrhovaně lichozpeřené, chlupaté, lístky eliptické, hluboce pilovité. Hrozný až se sedmdesáti květy téměř po celé délce lodyhy, květy zlatožluté, pětičetné. Kvete v červnu až srpnu. Vybírá si lesní okraje, stanoviště podél cest, hráze rybníků, zplaněle v obcích; potřebuje půdy hluboké, hlinité, výživné, nevápnité. V České republice vzácně až roztroušeně od nížin do podhůří (max. asi 800 m n.m.), souvisleji jen v některých územích jižních a jihozápadních Čech a na Českomoravské vrchovině. Celkově roste spíše v Evropě, na jihu jen vzácně v horách, na západě od Pyrenejského poloostrova a Britských ostrovů, na východě po Ukrajinu, Malou Asii a vzácně v severním Turecku. Obsahuje zejména třísloviny, silici, hořčiny, kyselinu křemičitou, jablečnou a citrónovou, vitamín C nebo železo. Sbírá se kvetoucí nať bez spodních zdřevnatělých částí, která se suší ve stínu. Droga by neměla obsahovat zralé plody. Protože řepík špatně klíčí, nevytrhávají se celé rostliny, ale seřezávají se výše nad zemí, aby rostlina mohla znovu obrazit. Droga povzbuzuje činnost žlučníku, zlepšuje čisticí činnost jater, metabolismus tuků a cholesterolu, trávení, tlumí záněty (zejména na sliznicích trávícího ústrojí) a zároveň tlumí průjmy, působí svíravě a mírně močopudně. V kombinaci vnitřní a zevní aplikace se osvědčila i při kožních chorobách (zejména zánětech či odřeninách), jako kloktadlo při zánětu dutiny ústní a mandlí, výpla-

chy nosu napomáhají při akutní rýmě. Pro mírnější účinek se podává ve formě nálevu, pokud je třeba účinku razantnějšího, podává se ve formě odvaru.

Řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*, na obrázku) je vytrvalá, 15 až 150 cm vysoká bylina. Lodyha tuhá, přímá, nevětvená nebo jen málo, oblá, olistěná, v dolní části obvykle s více nahloučenými listy. Listy přetrhovaně lichožpeřené, chlupaté, na rubu šedoplstnaté, lístky eliptické, pilovité. Hrozny až po padesáti květech, květy výrazně zlatožluté, pětičetné. V květu jej můžeme pozorovat mezi červencem a zářím. Abychom jej našli, vyhledáváme sušší trávníky, meze, okraje lesů, náspy, lomy, díváme se také podél cest. Roste na půdách těžších, výživných, nedusíkatých, vápnitých, suchých až svěžích, stanoviště musí být slunné až po-

lostinné. U nás od nížin po podhorské oblasti roztroušeně až hojně, v chladnějších polohách však vzácně nebo chybí. Celkově roste na západě od Azor, na východě po Altaj, na jihu po Maroko, Izrael, Írán a Irák, na severu v Evropě po jih Skandinávie, zavlečen byl do USA. V léčitelství jej lze použít stejně jako řepík vonný.

Petra Štěpánová

Postavy: vítač, štítonoš, izraelský voják, král Saul, David

Vítač (*přichází zprava*):

Vítám všechny v tomto sále,

vítám veliké i malé

ke hře, která bude dobrá:

O chlapci, co přepral obra.

(*odejde*)

(*Zprava přichází král Saul v královském plášti, s korunou na hlavě a s mečem po boku; blízko něho stojí izraelský voják a opodál David v chudém pastýřském oblečení, v ruce má hůl a přes rameno mošnu.*)

Goliáš - *přichází zleva - má na sobě prilbu, pancíř, na nohou chrániče a na rameně oštěp; před ním jde štítonoš*:

Jsem filistínský voják, strašlivý obr Goliáš. A vyzývám vás, izraelští vojáci, na souboj. Vyberte si někoho, kdo by se proti mně postavil. Když mě porazí, staneme se my vašimi otroky. Když vyhraji já, stanete se našimi otroky vy. – Proč se nikdo nehlásí? Máte strach, že? (*směje se*) Rozmyslete si to. Já zase přijdu. (*odchází se štítonošem vlevo*)

Voják (*k Saulovi*): Králi Saule, měl bys s Goliášem bojovat ty. Jsi z nás nejsilnější.

Saul: Já nemůžu. Nějak mě bolí hlava. Jsem asi nemocný.

David (*přistoupí k vojákovu*): Vy se toho Goliáše opravdu všichni bojíte?

Voják: Ano, ačkoliv král Saul slíbil tomu, kdo toho obra přemůže, veliké bohatství a svou dceru za manželku.

David: Králi Saule!

Saul: Davide, kde se tu bereš?

David: Přinesl jsem bratrům, kteří jsou ve tvém vojsku, něco k jídlu, aby neměli hlad. A viděl jsem a slyšel jsem toho Goliáše. Já sám s ním budu bojovat.

Saul (*směje se*): Ty? To nejde. Jsi moc mladý a v boji nezkušený.

David: Mýlíš se, králi. Byl jsem pastýřem ovcí. A když stádo přepadl třeba lev nebo medvěd, tak jsem oba dokázal zabít. Mám dost síly a Goliáše porazím. Hospodin mi pomůže.

Saul: Když si troufáš, tak to zkus. Můžeš si vypůjčit mou vojenskou výstroj.

David: Raději ne. Nejsem na ni zvyklý. Mně stačí jako zbraň hůl, prak a pár oblázků z potoka, které mám v mošně.

Goliáš (*přichází zleva, před ním jde štítonoš se štítem*): Jsem filišťínský voják, strašlivý obr Goliáš. Vyzývám vás, izraelští vojáci, na souboj. Vyberte si někoho, kdo by se proti mně postavil. Když mě porazí, staneme se my všichni vašimi otroky. Když vyhraji já, stanete se našimi otroky vy. – Proč se nikdo nehlásí? Máte strach, co? (*směje se, Saul a voják se třesou strachem*)

David (*jde proti Goliášovi*): Já s tebou budu bojovat, Goliáši!

Goliáš (*směje se*): Ty? Vždyť jsi malý. Copak jsem nějaký pes, že jdeš na mě s holí? Jen pojď a uvidíš, jak skončíš.

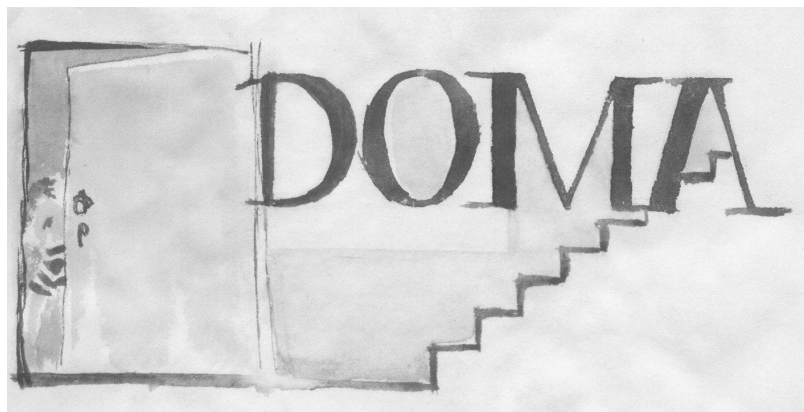
David: Ty jdeš proti mně s mečem a oštěpem, ale já jdu proti tobě ve jménu Hospodina, našeho Boha. Celý svět brzy pozná, že Bůh stojí při nás, Izraelcích. (*vytáhne z mošny prak, vloží do něho kámen, vystřelí, Goliáš vykřikne, chytí se za čelo a skácí se na zem; štítonoš odhodí štít a uteče*)

Vítač, Saul, David a voják (*postaví se do řady a společně zvolají*):

Goliáš obloupen, veselme se,
člověk jest vykoupen, radujme se.

Zdeněk Svoboda

Milé děti,

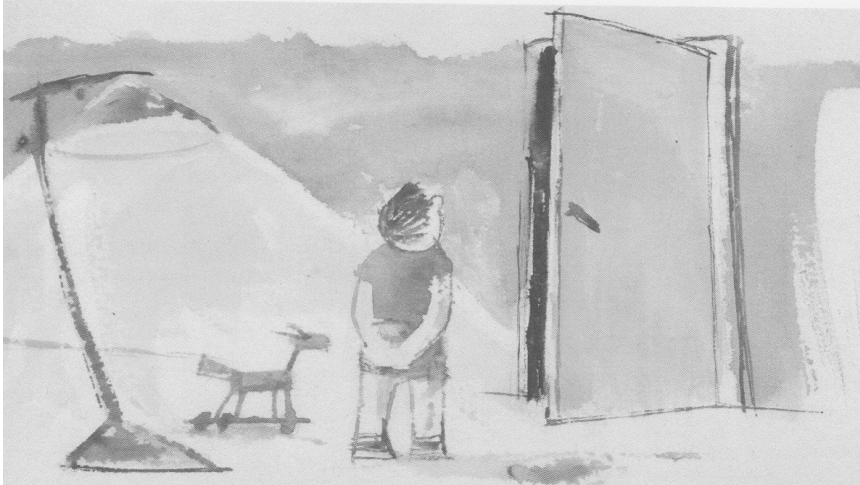
v příštích několika číslech se budete moci na stránkách Cesty potěšit milými verši bratra Zdeňka Svobody, které jsou věnovány běžným věcem, jež nás obklopují v našich domovech. Verše otiskujeme v rukopise bratra Lumíra Čmerdy, který je zároveň doprovodil půvabnými ilustracemi.

*Mámo, mámo, maminko má,
na světě je nejlíp doma!
Domov je ta krásná země,
bez které žít nechce se mně!*

Dveře

Když se večer sešerů,
nesmíš sedět u dveří,
vždyť se jimi udeřů
ten, kdo přijde k večerů.

Tentokrát se naše soutěž vztahuje k článku ze str. 6. Některým slovům možná nebudete rozumět, ale věřím, že najdete někoho, kdo vám je vysvětlí. Řešení osmisměrky nám můžete do redakce posílat poštou nebo e-mailem do poloviny prosince, jména tří výherců knížky otiskneme v lednové Cestě. Nezapomeňte uvést svou adresu, abychom věděli, kam knihy poslat.

D	E	M	O	N	S	T	R	A	C	E
E	E	V	Í	R	A	I	C	R	E	H
C	L	M	T	Č	T	Á	T	S	I	S
U	S	V	O	B	O	D	A	T	I	U
L	T	Y	T	K	V	R	N	S	Í	M
O	Á	L	A	Á	R	E	Ý	L	T	S
V	V	O	L	D	D	A	I	V	R	I
E	K	K	I	U	Á	S	C	J	M	Š
R	A	Š	T	T	Á	L	O	I	Ú	A
O	P	S	A	N	A	B	V	D	E	F

**BOJ, DEMOKRACIE, DEMONSTRACE, HERCI,
FAŠISMUS, NÁSILÍ, REVOLUCE, STÁT, STÁVKA,
STUDENTI, SVOBODA, ŠKOLY, TOTALITA, ÚMRTÍ,
VÁLKA, VÍRA, VLÁDA, VÝROČÍ**

**Blahopřejeme výhercům soutěže ze zářijové
Cesty (tajenka: Ať se vám ve škole daří!):**

Štěpánka Mühlová z Nové Paky

Ladislav Kuzabík a Míša Rozsivalová z Kojetína

F B F

1. Já v srdci ra - dost mám, já dnes v srdci ra - dost

C F F⁷ B

mám, hledám slo - va dí - ků, ptám se u - čed - ní - ků, —

F C⁷ F

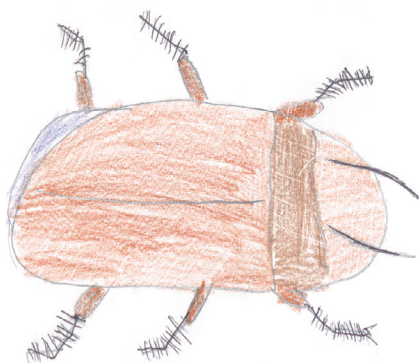
dnes v srd - ci ra - dost mám.

2. Já v srdci vděčnost mám,
já dnes v srdci vděčnost mám,
za mé vykoupení, hříchů odpuštění
dnes v srdci radost mám.

3. Já v srdci chválu mám,
já dnes v srdci chválu mám,
nemohu ji skrývat, musím Pánu zpívat,
dnes v srdci chválu mám.

4. Ježíš je píseň má,
Pán Ježíš je píseň má,
nadějí je tobě, také v dnešní době,
Ježíš je píseň má.

Autory obrázků na této straně jsou Kristýna Puková z Hovorán (strom s houpačkou), Klára Foffová z Kolína (brouk), Orča Procházková z Nebovid (Adam a Eva) a auto pro vás nakreslil Samuel Dotter z Kolína. Všem vám moc děkujeme a těšíme se na další obrázky.

Redakce

